

Sygn. akt: I C 34/24 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2024 roku

Sąd Rejonowy w Człuchowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia Sylwia Piasecka
Protokolant:	p.o. protokolanta sądowego Ilona Szczepańska

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2024 roku w Człuchowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa (...) Finanse sp. z o.o. z siedzibą w K.

przeciwko J. G.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego J. G. na rzecz powoda (...) Finanse sp. z o.o. z siedzibą w K. kwotę 3.442,95 złotych (słownie: trzy tysiące czterdzieści dwa złote i dziewięćdziesiąt pięć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 8 stycznia 2024 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego J. G. na rzecz powoda (...) Finanse sp. z o.o. z siedzibą w K. kwotę 1.117,00 zł (słownie: tysiąc sto siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt I C 34/24 upr.

UZASADNIENIE

Powód – (...) sp. z o.o. z siedzibą w K., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata, złożył pozew przeciwko J. G. o zapłatę kwoty 3.442,95 złotych wraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że dnia 23 maja 2023 roku pozwany zawarł z powodem umowę pożyczki nr (...) za pośrednictwem portalu internetowego www.profimo.pl. (...) zarejestrował się na portalu powódki zakładając swój profil klienta, gdzie został pozytywnie zweryfikowany przez powódkę.

Przedmiotem umowy było udzielenie pozwanemu pożyczki w wysokości 3.250,00 złotych, która to kwota stanowiła całkowitą kwotę kredytu, to jest kwotę 3.000,00 złotych pozostawioną do dyspozycji pożyczkobiorcy oraz kwotę 250,00 złotych tytułem zakupu dobrowolnego jednorazowego abonamentu usług medycznych świadczonych przez (...) sp. z o.o. Powód podkreślił, że pozwany zawierając umowę zobowiązał się do spłaty pożyczki wraz z prowizją w wysokości 431,60 złotych oraz odsetkami za czas trwania umowy w kwocie 240,52 złotych. Całkowita kwota do zapłaty została zatem ustalona na kwotę 3.922,12 złotych. Powód wskazał, że umowa została zawarta na okres od dnia

23 maja 2023 roku do dnia 22 września 2023 roku, jak również, że powód wywiązał się ze swojego zobowiązania i w dniu 23 maja 2023 roku przekazał całkowitą kwotę pożyczki pomniejszona o kwotę jednorazowej opłaty za zakup dobrowolnego pakietu usług medycznych świadczonych przez (...), na wskazany przez pozwanego rachunek bankowy. Powód zaznaczył, że strony umówiły się, iż powód za udzielenie pożyczki pobierze jednorazową prowizję w kwocie 431,60 złotych oraz, że całkowity koszt pożyczki stanowiący sumę wszystkich kosztów, które pożyczkobiorca – pozwany – był zobowiązany ponieść w związku z zawartą umową pożyczki, wyniósł kwotę 672,12 złotych.

Powód podniósł również, że pozwany w dniu 26 czerwca 2023 roku dokonał wpłaty kwoty 168,25 złotych, która została zaksięgowana na poczet zadłużenia w ten sposób, że w pierwszej kolejności powód zaliczył je na koszty związane z niewykonaniem przez pożyczkobiorcę zobowiązania – odsetki, kapitał. Następnie w dniu 23 sierpnia 2023 roku pozwany dokonał wpłaty kwoty 338,23 złotych, która została zaliczona na poczet dalszego zadłużenia. W związku z brakiem wpłat powód w dniu 7 sierpnia 2023 roku wystosował do pozwanego wezwanie do zapłaty z tytułu zaległej pożyczki na kwotę 170,28 złotych wraz z skapitalizowanymi maksymalnymi odsetkami za opóźnienie liczonymi w wysokości 24,5% rocznie od dnia wymagalności, to jest od dnia 23 lipca 2023 roku do daty skierowania wezwania do zapłaty, to jest 7 sierpnia 2023 roku.

Powód wskazał, że roszczenie jest wymagalne od dnia 7 października 2023 roku.

W odpowiedzi na pozew pozwany – J. G., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika a w osobie adwokata, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, a nadto objęcie powoda sankcją art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

W uzasadnieniu zaprzeczył okolicznościom aby pozwany zawarł umowę pożyczki, jak i otrzymał z jej tytułu środki pieniężne. Ponadto podniósł naruszenie przez powoda art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim i wskazał, że pozwany oświadcza, iż korzysta z mechanizmu wyrażonego w powołanej artkule i tym samym zamienia pożyczkę w darmową, albowiem naruszenie, o którym mowa w art. 45 ust. 1, oznacza niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez kredytodawcę obowiązku, jaki wynika z przepisu wymienionego w art. 45 ust. 1. W przypadku obowiązku informacyjnego naruszenie może polegać na podaniu konsumentowi nieprawdziwych lub niepełnych wiadomości. W odniesieniu do naruszenia przez kredytodawcę wymienionych w art. 45 ust. 1 KredKonsU przepisów regulujących wymagane w art. 30 ust. 1 KredKonsU elementy umowy o kredyt sankcja kredytu darmowego ma zastosowanie jedynie wtedy, gdy wymienione w tychże przepisach niezbędne elementy umowy o kredyt konsumencki w ogóle nie zostaną wskazane w umowie o kredyt lub zostaną wskazane błędnie. Pozwany wskazał, że wykonanie uprawnienia prawokształtującego, o którym mowa w art. 45 ust. 1, następuje poprzez złożenie przez konsumenta oświadczenia woli o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Oświadczenie to można złożyć także w toku procesu sądowego, np. gdy kredytodawca wytoczył powództwo przeciwko konsumentowi o zapłatę kwot wynikających z umowy o kredyt konsumencki. (por. Tomasz Czech, Komentarz do ustawy o kredycie konsumenckim), ponieważ przez wykonanie umowy należy rozumieć sytuację, w której należycie wypełniono wszystkie obowiązki w ramach stosunku kredytu konsumenckiego, w tym obowiązki powstające z mocy ustawy (np. odnośnie do zapłaty odsetek za opóźnienie na podstawie art. 481 § 1 k.c.). Chodzi o obowiązki dotyczące świadczenia głównego i świadczeń ubocznych, po stronie konsumenta oraz kredytodawcy, wykonane dobrowolnie lub przymusowo. W typowych przypadkach umowę o kredyt konsumencki uznaje się za wykonaną w dniu, w którym konsument spłacił ostatnią należność z tytułu tej umowy na rzecz kredytodawcy. Mając na uwadze powyższe, roczny termin na złożenie oświadczenia o sankcji kredytu darmowego przez pozwaną, zgodnie z art. 45 ust. 5 ustawy o kredycie konsumenckim, został zachowany.

Pozwany zwrócił również uwagę na to, konsument po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie (art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim). Umowa pożyczkowa wskazuje, iż kredyt został udzielony na okres 4 miesięcy. Natomiast raty miały być płacone w odstępach miesięcznych. Mając na uwadze powyższe, wskazać należy, iż pozwany po złożeniu oświadczenia zmieniającego kredyt darmowy, zobowiązany jest do spłaty w okresie comiesięcznych rat w wysokości 875,00 zł (3.500,00 zł: 4 raty). W momencie złożenia oświadczenia prawnokształtującego w myśl

art. 45 ustawy o kredycie konsumenckim przez pozwanego odpada podstawa świadczenia rat kredytowych, które obejmowały zapewne nie tylko kapitał, ale także świadczenia dodatkowe.

Powód podniósł nadto, że wykonaniem umowy nie jest wypłata środków przez powodową spółkę oraz zaznaczył, że w wypadku obowiązków informacyjnych - wobec ogólnego sformułowania art. 45 ust. 1 - nie ulega wątpliwości, że sankcję kredytu darmowego będą mogły pociągnąć za sobą wszystkie postaci braku wywiązania się z tego wymagania zarówno brak jego spełnienia, jak i spełnienie niewłaściwe. Do niewłaściwego spełnienia tego obowiązku należą zarówno wypadki, w których wada informacji dotyczyła jej warstwy merytorycznej (brak przekazania wszystkich wymaganych informacji), jak i formalnej (przedstawienie informacji z naruszeniem ustawowego wymogu posłużenia się formularzem informacyjnym, sformułowanie jej w sposób niezrozumiale dla typowego adresata itd.). Podkreślił, iż w przypadku obowiązku informacyjnego naruszenie polega, między innymi, na podaniu błędnych, niezgodnych z prawem wiadomości. Sankcji tej podlega także zamieszczenie w umowie informacji niejednoznacznych lub niezrozumiałych. Co nie mniej istotne dla zaistnienia sankcji kredytu darmowego nie ma znaczenia zakres lub istotność naruszenia ani jego wpływ na interesy konsumenta. (por. M. Grochowski, Ustawa o kredycie konsumenckim, komentarz do art. 45 Prawo konsumenckie. Komentarz, pod red. K. Osajda, Warszawa 2019).

Mając zatem na uwadze powyższe — pozwana zaznaczyła, że zgodnie z art. 6 k.c. udowodniła skuteczność złożonego oświadczenia w myśl art. 45 ust. 1 ustawy.

Pozwany zauważył nadto, że Sąd związany jest podstawą faktyczną dochodzonego roszczenia, a owej podstawy w postępowaniu uproszczonym powód nie może zmienić. W związku ze skorzystaniem przez pozwanego z prawa wrazonego w art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, odpada obowiązek zapłaty przez pozwanego kosztów pożyczki, a pożyczkę jako darmową należy traktować od samego początku, albowiem sankcja kredytu darmowego ma skutek ex tunc. Wypowiedzenie umowy pożyczkowej nie wywołuje więc skutków. Powód nie może zmienić podstawy faktycznej w postępowaniu uproszczonym. Pozwany podkreślił, że powód wywodzi skutki prawne z postawienia rzekomej wiarygodności w stan wymagalności. Wobec tego zasądzenie na jego rzecz jakichkolwiek kwot na innej niż podanej przez powoda, byłoby zasądzeniem ponad żądanie pozwu (art. 321 § 1 k.p.c.). Powód może wysunąć roszczenie o zwrot brakującej kwoty kapitału, tj. 2.743,52 złotych, ale w odrębnym postępowaniu.

Pozwany jako podstawy do zamiany kredytu w darmowy wskazał naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 7 ustawy o kredycie konsumenckim przez zawyżenie całkowitej kwoty do spłaty, błędne (...). Zaznaczył, że nie wiadomo więc, w jaki sposób prowizja miała być pobrana - § 2 ust. 5 umowy wskazuje bowiem na pobranie prowizji jednorazowo. Pozwana zaprzecza, że opłaciła prowizję z własnych środków.

Pozwany podniósł również, że powód twierdzi, iż należna mu suma odsetek za cały okres kredytowania wynosi 240,52 złotych. Pozwany zaprzeczył, że kwota ta jest prawidłowa, a prawidłowa kwota odsetek to 139,98 złotych.

Pozwany zaznaczył nadto, że błędna całkowita kwota do zapłaty rzutuje w oczywisty sposób na wysokość (...), które również w umowie podane jest błędnie. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania to - zgodnie z art. 5 pkt 12 ustawy - całkowity koszt kredytu ponoszony przez konsumenta, wyrażony jako wartość procentowa całkowitej kwoty kredytu w stosunku rocznym. Ustawa posługuje się również wzorem matematycznym obliczenia tej stopy w formie równania. (...) ma na celu zobiektywizowanie wartości kosztów kredytu w postaci odsetek, opłat i prowizji w odniesieniu do konkretnej umowy kredytu konsumenckiego tak, by konsument mógł tę wartość porównać z innymi tego rodzaju produktami oferowanymi przez instytucje finansowe i dokonać wyboru po należyтым poinformowaniu o tej obiektywnej wysokości. Niewątpliwie w umowie kredytu wskazano wysokość (...) w postaci wartości procentowej oraz wskazano założenia przyjęte do jej obliczenia. Pozwana podnosi jednak, iż stopę tę wyliczono przez doliczenie do całkowitego kosztu kredytu także odsetek od kredytowanej kwoty prowizji oraz przez doliczenie kredytowanych kosztów kredytu do całkowitej kwoty kredytu. Pozwana podnosi również, choć wywiera to wpływ również na obliczenie (...), że określenie kosztu kredytu w postaci odsetek zostało wyliczone nieprawidłowo z uwagi na uwzględnienie w tej kwocie także odsetek od kredytowanej prowizji - do czego pozwana odniosła się w sposób szczegółowy we wcześniejszej części pisma. Obliczenie (...) jest natomiast wynikiem działania matematycznego na podstawie skomplikowanego

wzoru zapisanego jako suma ciągu działań. Zmienne wyrażone w ustawie wymagają podstawienia określonych, wynikających z umowy wartości liczbowych. Pozwana zaznacza, że w sytuacji, w której konsument podważa wartość (...) podnosząc zarzut niewłaściwego jej obliczenia przy użyciu nieprawidłowych danych, wówczas to przedsiębiorca ma obowiązek wykazania spornej okoliczności poprawności zawartego w umowie wyniku równania matematycznego. Ciężar dowodu w tym zakresie jest odwrócony. To bank powinien temu zadaniu sprostać i wykazać przed sądem, że konsument nie został wprowadzony w błąd, a przyjęte założenia i zmienne w ramach równania matematycznego zostały prawidłowo zastosowane. Ten rozkład ciężaru dowodu - na podstawie art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. wynika również z wyroku TSUE z dnia 18 grudnia 2014 roku wdanego w sprawie o sygn. C 449/13. Trybunał wskazał, że poszanowanie zasady skuteczności byłoby zagrożone, gdyby ciężar dowodu w zakresie niewykonania obowiązków przewidzianych w art. 5 i 8 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 roku w sprawie umów o kredyt konsumencki spoczywał na konsumentach. Jak podnosi się w doktrynie, założenia do obliczenia rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania zawarte w dokumencie umowy powinny być określone na tyle szczegółowo, aby na podstawie tego dokumentu oraz innych powszechnie dostępnych informacji można było powtórzyć obliczenie i zweryfikować jego poprawność (T. Czech Kredyt konsumencki. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2018, art. 30).

Pozwany podkreślił, że nie ulega wątpliwości, iż obowiązkiem powoda było wskazanie prawdziwej wysokości rzeczywistej rocznej stopy procentowej. Wskazanie jakiegokolwiek wysokości (...), jeżeli pozostawała ona w sprzeczności z treścią ustawy jak i dyrektywy nie spełniało minimalnego standardu ustalonego przez ustawę. Nie bez przyczyny ustawodawca określił ten składnik umowy przymiotnikiem „rzeczywisty”, co oznacza: faktyczny, autentyczny, prawdziwy, rzetelny. Dlatego też pożyczkodawca winien był więc wykazać w sposób opisowy, co stanowi prowizja zastrzeżona umową, a samo jej wskazanie jako określonej piędziennie kwoty jest nie wystarczające dla spełnienia ustawowego obowiązku (naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim).

Pozwany zaprzeczył również, że kwota odsetek w stosunku dziennym wynosiła 1.97 złotych oraz, że niezależnie od skorzystania przez pozwanego z sankcji kredytu darmowego powód nie dowiódł roszczenia co do wysokości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód – J. G. złożył wniosek do pozwanego – (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. wniosek o pożyczkę, w którym podał swoje dane osobowe, numer pesel, adres zameldowania i korespondencji, numer telefonu i rachunku bankowego, adres e-mail oraz informacje o podstawie i wysokości dochodu. Powód dokonał oceny zdolności kredytowej pozwanego i w dniu 23 maja 2023 roku zawarł z pozwanym – J. G. umowę pożyczki nr (...) za pośrednictwem portalu internetowego (...)

W ramach zawartej umowy pożyczki pożyczkodawca zobowiązał się do przeniesienia na własność pożyczkobiorcy całkowitej kwoty pożyczki, przy jednoczesnym zobowiązaniu się pożyczkobiorcy do zwrotu całkowitej kwoty pożyczki oraz całkowitych kosztów pożyczki (prowizji i odsetek), na warunkach określonych w umowie.

Całkowita kwota pożyczki wynosiła kwotę 3.250,00 złotych, zaś całkowity koszt pożyczki ustalony w dniu zawarcia umowy – kwotę 672,12 złotych, która obejmowała prowizję w wysokości 431,60 złotych oraz odsetki w wysokości – 240,52 złotych. W konsekwencji całkowita kwota do zapłaty ustalona w dniu zawarcia umowy wynosiła 3.922,12 złotych i miała być spłacona w 4 comiesięcznych ratach w okresie od dnia 23 maja 2023 roku do dnia 22 września 2023 roku.

W umowie ustalono, że została ona zawarta w wybraną przez klienta opcją dobrowolnego zakupu pakietu usług medycznych świadczonych przez spółkę (...) sp. z o.o. i w przypadku skorzystania przez pożyczkobiorcę z dobrowolnej opcji zakupu pakietu medycznego w spółce (...) sp. z o.o., pożyczkodawca był zobowiązany do pokrycia z góry jednorazowej opłaty na rzecz (...) w wysokości 250,00 złotych z tytułu zakupu dobrowolnego pakietu usług medycznych świadczonych przez (...).

dowód: umowa pożyczki z dnia 23 maja 2023 roku k. 19 – 20v, potwierdzenie zawarcia umowy sprzedaży abonamentu usług medycznych z dnia 23 maja 2023 roku k. 21, wniosek o pożyczkę k. 28 – 29, ocena scoringowa klienta k. 23.

W dniu 23 maja 2023 roku powód na konto wskazane we wniosku przez pozwanego przełał kwotę 3.000,00 złotych tytułem wypłaty pożyczki numer (...).

Pozwany – J. G. nie regulował zobowiązania i w związku z tym powód wzywał pozwanego do uregulowania zobowiązania, a następnie wypowiedział umowę.

dowód: potwierdzenie wykonanej operacji k. 30, historia sms z klientem k. 31, historia windykacji k. 33 – 33v, przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 34, wezwanie do zapłaty wraz z wypowiedzeniem umowy pożyczki k. 35.

Pełnomocnik pozwanego – adwokat P. P. = pismem z dnia 13 lutego 2024 roku, w imieniu pozwanego – J. G. złożył powodowi reklamację wraz z oświadczeniem o sankcji kredytu darmowego, załączając pełnomocnictwo z dnia 4 grudnia 2023 roku, w którym upoważnił go do występowania w jego imieniu przed sądami powszechnymi i w postępowaniach egzekucyjnych, do reprezentowania przed komornikiem, do składania oświadczeń oraz wniosków procesowych w kontaktach z wymienionymi podmiotami, do występowania przed podmiotami rynku finansowego w formie przewidzianej przez ustawę o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, oraz do odbioru kwot z tytułu przyznanych kosztów procesów, kosztów zastępstwa procesowego, opłat skarbowych, kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniach klauzulowych, kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym oraz zasądzonych świadczeń i roszczeń. Pełnomocnictwie to obejmowało również umocowanie do działania w imieniu mocodawcy w granicach art. 91 kpc oraz w ramach udzielonego pełnomocnictwa pełnomocnik był upoważniony do udzielania dalszych pełnomocnictw.

dowód: reklamacja wraz z oświadczeniem o sankcji kredytu darmowego z dnia 13 lutego 2024 roku k. 60 – 60v, pełnomocnictwo k. 58.

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie strony powodowej zasługuje na uwzględnienie, mimo że pozwany kwestionował zarówno zasadność, jak i wysokość dochodzonego roszczenia, podnosząc jednocześnie, że korzysta z mechanizmu wyrażonego w art. 45 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim i tym samym zamienia pożyczkę w darmową.

Wobec powyższego Sąd w pierwszej kolejności zmuszony był ustalić czy zostały spełnione przesłanki uzasadniające uznanie, że przedmiotowa pożyczka, z której powód wywodzi swoje roszczenie, jest darmowa.

Niewątpliwym jest, że powyższa umowa jest umową o kredyt konsumencki w rozumieniu treści art. 3 ust. 1 ustawy z 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1083). Kredytem konsumenckim jest bowiem kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Ponadto w myśl ust. 2 cytowanego przepisu za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności, między innymi, również umowę pożyczki.

Z kolei kodeks cywilny w art. 22¹ k.c. pod pojęciem konsumenta wskazuje osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

W myśl natomiast art. 45 ust. 1 cytowanej ustawy w przypadku naruszenia przez kredytodawcę art. 29 ust. 1, art. 30 ust. 1 pkt 1-8, 10, 11, 14-17, art. 31-33, art. 33a i art. 36a - 36c konsument, po złożeniu kredytodawcy pisemnego oświadczenia, zwraca kredyt bez odsetek i innych kosztów kredytu należnych kredytodawcy w terminie i w sposób ustalony w umowie. Przy czym, zgodnie z treścią ust. 5 art. 45 ustawy o kredycie konsumencki, uprawnienie do złożenia pisemnego oświadczenia o możliwości skorzystania z sankcji kredytu darmowego zostało ograniczone rocznym terminem prekluzyjnym i wygasa ono po upływie roku od dnia wykonania umowy.

W przedmiotowej sprawie pozwany celem wykazania, że oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego zostało przez niego złożone, przedłożył pismo z dnia 13 lutego 2024 roku, z którego wynika, że w imieniu pozwanego oświadczenie to zostało złożone przez pełnomocnika pożyczkobiorcy – adwokata P. P. oraz pełnomocnictwo udzielone przez pozwanego.

Z załączonego do oświadczenia pełnomocnictwa wynika, że pozwany – J. G. w dniu 4 grudnia 2023 roku ustanowił swoim pełnomocnikiem adwokata P. P. i upoważnił go do występowania w jego imieniu przed sądami powszechnymi i w postępowaniach egzekucyjnych, do reprezentowania przed komornikiem, do składania oświadczeń oraz wniosków procesowych w kontaktach z wymienionymi podmiotami, do występowania przed podmiotami rynku finansowego w formie przewidzianej przez ustawę o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, oraz do odbioru kwot z tytułu przyznanych kosztów procesów, kosztów zastępstwa procesowego, opłat skarbowych, kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniach klauzulowych, kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym oraz zasądzonych świadczeń i roszczeń. Pełnomocnictwie to obejmowało również umocowanie do działania w imieniu mocodawcy w granicach art. 91 kpc oraz w ramach udzielonego pełnomocnictwa pełnomocnik był upoważniony do udzielania dalszych pełnomocnictw.

Zatem, zdaniem Sądu, w dacie składania pisma zawierającego oświadczenia o sankcji kredytu darmowego, a mianowicie w dniu 13 lutego 2024 roku, pełnomocnik nie posiadał upoważnienia do dokonywania czynności materialnoprawnych, jakim jest oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego. Pełnomocnik pożyczkobiorcy umocowany był jedynie do składania oświadczeń i wniosków, ale procesowych. Ponadto, w toku niniejszego procesu, pozwany nie wykazał aby jego pełnomocnik w osobie adwokata, w dacie składania oświadczenia, oprócz pełnomocnictwa procesowego, posiadał również upoważniona do dokonywania czynności materialnoprawnych w imieniu pozwanego, a w szczególności do złożenia w imieniu pozwanego oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego.

Zgodnie bowiem z treścią art. art. 91 k.p.c. pełnomocnictwo procesowe z mocy samego prawa obejmuje umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności procesowych, w tym samym nie może być podstawą złożenia oświadczenia materialnoprawnego. Jednakże w myśl art. 92 k.p.c. strony mogą szerzej określić zakres pełnomocnictwa, ale musi to wynikać z jego treści, a taka sytuacja nie miała miejsca w niniejszej sprawie. Ponadto na mocy art. 95 k.c. można dokonać czynności prawnej przez przedstawiciela, ale umocowanie to musi wynikać z treści pełnomocnictwa. Podkreślić należy, że zachowanie przedstawiciela (pełnomocnika) tylko wtedy wywoła skutki prawne bezpośrednio dla reprezentowanego, jeżeli przedstawiciel ma umocowanie i działa w jego granicach. Nie można udzielić pełnomocnictwa do dokonywania wszelkich czynności prawnych. Oznacza to, że każde pełnomocnictwo musi mieć zakres umocowania.

Wobec powyższego, skoro strona powodowa nie wykazała, w toku niniejszego procesu, aby profesjonalny pełnomocnik w osobie adwokata – P. P. - był upoważniony do składania w imieniu pozwanego oświadczeń materialnoprawnych, prawnokształtujących, a w szczególności oświadczenia o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego dotyczącego tej konkretnej umowy, to w ocenie Sądu, czynność ta w chwili składania była dotknięta nieważnością i nie mogła wywołać żadnego skutku prawnego.

Należy również podkreślić, że pełnomocnictwo do dokonania czynności prawnej musi wskazywać jakie oświadczenie woli w imieniu mocodawcy pełnomocnik ma złożyć. Brak takiego oświadczenia powoduje bowiem, że nie istniało upoważnienie pełnomocnika, czyli pełnomocnik był nienależycie umocowany.

Dlatego też pełnomocnictwo przedłożone powodowi wraz z oświadczeniem o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, musiało w swojej treści wyraźnie wskazywać umocowanie do dokonania takiej czynności materialnoprawnej.

Zaznaczyć należy także, że dokonana przez pełnomocnika czynność nie może zostać konwalidowana przez pozwanego, albowiem zgodnie z treścią art. 104 k.c. jednostronna czynność dokonana w cudzym imieniu bez umocowania lub z przekroczeniem jego zakresu jest nieważna.

Wobec powyższego, skoro strona pozwana nie wykazała, w toku niniejszego procesu, aby złożone pozwanemu przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata oświadczenie o skorzystaniu z sankcji kredytu darmowego, było ważne i skuteczne, albowiem nie przedłożono dokumentu, z którego w sposób nie budzący wątpliwości wynikałoby upoważnienie do składania takich oświadczeń przez pełnomocnika pozwanego, to w ocenie Sądu, brak było podstaw do badania czy faktycznie doszło do naruszenia przez powoda przepisów wymienionych w treści art. 45 cytowanej ustawy.

Odnosząc się natomiast do roszczenia powoda, to zgodnie z treścią art. 6 kc, to na nim spoczywał ciężar wykazania zarówno zasadności, ja i wysokości dochodzonego roszczenia. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa bowiem na osobie, która z faktu tego wywodzi określone dla siebie skutki prawne, tym bardziej, że ciężar dowodu pozostaje w ścisłym związku z problematyką procesową dowodów i spełnia przy tym dwie zasadnicze funkcje. Po pierwsze dynamizuje postępowanie dowodowe w systemie obowiązywania zasady sporności (kontradyktoryjności) w procesie, po drugie określa wynik merytoryczny sporu (sprawy) w sytuacji krytycznej, gdy strona nie udowodni faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. K. Piasecki, Kodeks cywilny. Księga pierwsza. Część ogólna. Komentarz, Zakamycze, 2003 r.). Oznacza to zatem, że Sąd tylko wyjątkowo winien ingerować w przebieg postępowania dowodowego dopuszczając dowody z urzędu, które to uprawnienie wynika z treści przepisu art. 232 k.p.c. Ponadto, zgodnie z przyjętą linią orzecznictwa, obowiązek wskazania dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy, obciąża przede wszystkim strony (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24 października 1996 r., III CKN 6/96, OSNC 1997/3/29), ponieważ Sąd został wyposażony jedynie w uprawnienie, a nie obowiązek, dopuszczenia dalszych jeszcze, nie wskazanych przez żadną ze stron, dowodów, kierując się przy tym własną oceną, czy zebrany w sprawie materiał jest - czy też nie jest - dostateczny do jej rozstrzygnięcia (art. 316 § 1 in principio k.p.c.). Dlatego też Sąd powinien korzystać z przewidzianego w art. 232 zd. 2 k.p.c. uprawnienia powściągliwie i z umiarem, pamiętając, że taka inicjatywa należy przede wszystkim do samych stron i że cały rozpoznawany spór jest ich sprawą, a nie sądu. Podkreślić również należy, że zasada kontradyktoryjności winna być całkowicie zachowana zwłaszcza wówczas, gdy strony korzystają z pomocy profesjonalnych pełnomocników.

W przedmiotowej sprawie powód celem wykazania zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia przedłożył wniosek o pożyczkę, ocenę zdolności kredytowej pożyczkobiorcy, umowę pożyczki z dnia 23 maja 2023 roku, numer (...) oraz potwierdzenie wypłaty pożyczki, a nadto historie kontaktów sms z pożyczkobiorcą.

W ocenie Sądu powyższy materiał dowodowy jest wiarygodny i wykazuje zarówno zasadność, jak i wysokość dochodzonego roszczenia, mimo że pozwany zaprzeczał aby zawarł przedmiotową pożyczkę z powodem, jak również aby na jej podstawie otrzymał jakiegokolwiek środki finansowe.

Pozwany nie kwestionował jednak aby rachunek bankowy, który wskazał we wniosku o udzielenie pożyczki i na który została przelana kwota pożyczki w wysokości 3.000,00 złotych, nie była jego rachunkiem bankowy. A skoro pozwany twierdził, że nie otrzymał żadnych środków finansowych od powoda, to zgodnie z treścią art. 6 kc, to na nim spoczywał ciężar wykazania tej okoliczności. Ponadto należy zauważyć, że zarówno we wniosku o udzielenie pożyczki, jak również w treści umowy pożyczki znajdują się dane wrażliwe dotyczące pozwanego, natomiast pozwany nie wykazał aby powód wszedł w ich posiadanie w sposób nieuprawniony.

W ocenie Sądu niezrozumiałym jest również stanowisko pozwanego, który z jednej strony kwestionuje okoliczności zawarcia umowy i otrzymania jakichkolwiek środków pieniężnych, natomiast z drugiej strony podnosi zarzut naruszenia przez powoda przepisu art. 45 ustawy o kredycie konsumencki i wywodzi z tego tytułu obowiązek spłaty na rzecz powoda jedynie kwoty 875,00 złotych, z uwagi na skuteczne złożenie oświadczenia o skorzystaniu z kredytu darmowego.

Zatem, w ocenie Sądu, pozwany ostatecznie przyznał, iż wiązała go z powodem umowa pożyczki, na podstawie której otrzymał kwotę 3.000,00 złotych, jak również, że nie spłacił tego zobowiązania.

Zgodnie natomiast z treścią art. 720 k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. Oznacza to, że przy umowie pożyczki, głównymi świadczeniami stron są, po stronie pożyczkodawcy udostępnienie określonych środków finansowych do korzystania na określony okres czasu, a ze strony pożyczkobiorcy, zwrot tych środków.

Umowa pożyczki została ukształtowana w kodeksie cywilnym w taki sposób, że co do zasady może być zarówno umową odpłatną, jak i nieodpłatną.

W przypadku zawarcia przez strony odpłatnej umowy pożyczki, wynagrodzenie pożyczkodawcy winno być wyraźnie określone w umowie. Co do zasady formę wynagrodzenia za korzystanie z cudzego kapitału stanowią odsetki, ewentualnie zapłata prowizji. Istotnym jest również, że umowa pożyczki, sformułowana zgodnie z zasadami uczciwego i rzetelnego obrotu na rynku kapitałowym, powinna jasno określać, które opłaty i prowizje stanowią zysk pożyczkodawcy, a które są pobierane na pokrycie konkretnych kosztów ponoszonych przez niego w związku z zawartą umową i jej obsługą. Dlatego też za niedozwolone klauzule umowne, w świetle art. 385¹ § 1 k.c., należy uznać te postanowienie umowne, które pod postacią opłaty pobieranej formalnie na poczet pokrycia kosztów konkretnych czynności, w rzeczywistości stanowią dla pożyczkodawcy źródło dodatkowego zysku, ukryte przed konsumentem, pozwalającego mu omijać przepisy dotyczące wysokości odsetek maksymalnych oraz niedopuszczalności kary umownej za niespełnienie świadczenia pieniężnego (art. 483 § 1 k.c.).

Zatem w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę tej kategorii, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Dopiero bowiem w razie przedstawienia przez stronę powodową konkretnych dowodów na okoliczność istnienia i wysokości wierzytelności, biorący pożyczkę powinien wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Wówczas bowiem konkretyzuje się w stosunku do pozwanego ciężar dowodowy wynikający z treści art. 6 k.c., którego procesowym odpowiednikiem jest art. 232 k.p.c. Dlatego też powód już w pozwie powinien przedstawić dowody wskazujące na zasadność i wysokość dochodzonej należności, umożliwiając stronie pozwanej ich weryfikację i odniesienie się do nich stosownie do stanu sprawy.

Roszczenie o odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego znajduje oparcie w treści art. 359 § 1 k.c. i art. 481 § 1 i 2 k.c. Zgodnie z treścią przepisu art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Dłużnik popada w opóźnienie jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne także wtedy, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2003 r., sygn. II CK 146/02).

Roszczenie wynikające z będącej przedmiotem sporu umowy pożyczki stało się wymagalne na skutek upływu czasu, na jaki umowa została zawarta, a mianowicie z dniem 22 września 2023 roku. Pozwany pozostaje zatem w opóźnieniu w spełnieniu świadczenia z tego tytułu od dnia 23 września 2023 roku, dlatego też żądanie zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego od dnia wniesienia pozwu było uzasadnione.

Wobec powyższego, skoro powód zaoferował w sprawie materiał dowodowy, z którego w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że powoda i pozwanego łączyła umowa pożyczki, na podstawie której pozwany otrzymał do dyspozycji kwotę wskazaną w umowie pożyczki, natomiast pozwany nie przedstawił żadnych dowodów, które jednoznacznie potwierdziłyby podnoszone przez niego okoliczności, że do zawarcia umowy pożyczki i otrzymania na

jej podstawie środków pieniężnych – nie doszło, to zasadnym było uwzględnić roszczenie powoda w całości, o czym Sąd orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Przy czym od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty. Jeżeli orzeczenie to jest prawomocne z chwilą wydania, odsetki należą się za czas po upływie tygodnia od dnia jego ogłoszenia do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie takie podlega doręczeniu z urzędu - za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. O obowiązku zapłaty odsetek sąd orzeka z urzędu.

W przedmiotowej sprawie na koszty procesu, zgodnie z treścią art. 98 § 3 k.p.c. składa się opłata od pozwu w kwocie 200,00 złotych, wynagrodzenie pełnomocnika powoda, którego wysokość ustalono na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm.) w wysokości 900,00 złotych oraz opłata skarbową od złożonego dokumentu pełnomocnictwa procesowego w kwocie 17,00 złotych.

Dlatego też Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji.